

OBSAH

Predhovor (J. V a š k o)	9
Stručné dejiny stomatológie (J. V a š k o)	11
Náplň a rozdelenie stomatológie (J. V a š k o)	13
Vyšetrovacie metódy v stomatológii (J. V a š k o)	15
Anamnéza	15
Extraorálne vyšetrenie	15
Intraorálne vyšetrenie	16
Stanovenie vitality zubnej drene	16
Označenie zubov a vzorce chrupu	17
Pomocné vyšetrenia	18
Röntgenové vyšetrenie v stomatológii	18
Dentálne röntgenové vyšetrenie	18
Panoramatické vyšetrenie	18
Ortopantomografické vyšetrenie	18
Teleröntgenové vyšetrenie	18
Röntgenové vyšetrenie s použitím rtg kontrastných látok	19
Tomografia	19
Röntgenová tomografia	19
Počítačová tomografia	19
Sonografia	20
Magnetická rezonancia	20
Termografia	20
Vývin zubov (V. J a v o r k a)	21
Poruchy vývinu zubov	22
Anomálie v počte zubov	23
Anomálie v tvaru zubov	23
Anomálie vo veľkosti zubov	24
Anomálie v polohe prerezaných zubov	24
Poruchy tvorby tvrdých zubných tkanív	24
Poruchy vývinu a prerezávania zubov z časového hľadiska	25
Zubný kaz (V. J a v o r k a)	26
Choroby zubnej drene a ozubice (J. J a v o r k a)	31
Zápaly zubnej drene	32
Nekróza a gangréna zubnej drene	32
Zápaly ozubice	33
Choroby parodontu (J. V o d r á ž k a)	35
Zápaly ďasna	38
Chronická gingivitída	38
Akútная gingivitída	39
Ulcerózna gingivitída	39

Zápal marginálneho parodontu	39
Atrofia parodontu	40
Choroby sliznice ústnej dutiny (J. V o d r á ž k a)	41
Zápaly mechanického, fyzikálneho a chemického pôvodu	41
Zápaly baktériového pôvodu	42
Šarlach	42
Ulcerózna gingivostomatitída	42
Bolestivé ústne kútiky	43
Zápaly vírusového pôvodu	43
Herpetická gingivostomatitída	43
Herpes simplex	43
Slintačka	44
Her pangína	44
Monocytová angína	44
Herpes zoster	44
Variola, varicela, vakcínia	44
Osýpky	44
Zápaly kvasinkového pôvodu	45
Múčnatka	45
Zápaly alergického pôvodu	45
Zápaly imunopatologického pôvodu	45
Recidivujúce afty	45
Erythema exsudativum multiforme Hebrae	46
Pemphigus vulgaris	46
Špecifické zápaly	46
Aktinomykóza	46
Tuberkulóza	46
Syfilis	47
Prejavy systémových ochorení na ústnej sliznici (J. V o d r á ž k a)	48
Ochorenia tráviacej a dýchacej sústavy	48
Ochorenia cievnej a krvnej sústavy	48
Poruchy žliaz s vnútornou sekréciou	49
Poruchy metabolizmu	49
Chronické intoxikácie a choroby z povolania	50
Prejavy AIDS v ústnej dutine	50
Choroby slinných žliaz (I. S a t k o)	52
Zápaly slinných žliaz	52
Akútна sialoadenítida	53
Pooperačná parotitída	53
Novorodenecká parotitída	53
Recidivujúca parotitída	53
Chronická sialoadenítida	53
Epidemická parotitída	53
Špecifické zápaly	54
Tuberkulóza	54
Syfilis	54
Aktinomykóza	54
Sialolitiáza	54
Sialózy	54
Choroby lymfatického systému (I. S a t k o)	55
Zápaly lymfatického systému	55
Lymfadenítida	55
Benigna vírusová lymfonodítida	55
Tularémia	56

Špecifické zápaly	56
Tuberkulóza	56
Syfilis	56
Nádory lymfatických uzlin	56
Choroby spánkovosánkového klíbu (J. M r a č n a)	58
Myofasciálny algický dysfunkčný syndróm	59
Osteoartróza temporomandibulárneho klíbu	60
Luxácia temporomandibulárneho klíbu	61
Zápaly temporomandibulárneho klíbu	62
Ankylóza temporomandibulárneho klíbu	62
Dentálna fokálna infekcia (V. J a v o r k a)	63
Zápaly v orofaciálnej oblasti (I. S a t k o)	65
Subperiostálny absces	65
Submukózny absces	66
Submandibulárny absces	66
Flegmóna spodiny ústnej dutiny	66
Absces očnice	66
Zápaly čeľuste a sánky (J. M r a č n a)	68
Ostitídy	68
Pseudotumorózna ostitída u detí	68
Osteomyelítidy	69
Osteomyelítida u detí a dojčiat	70
Cysty v orofaciálnej oblasti (I. S a t k o)	71
Cysty tvárových kostí	72
Radikulárne cysty	72
Folikulárne cysty	73
Parodontálne cysty	73
Cysty zo zvyškov ductus nasopalatinus	74
Fisurálne cysty	74
Traumatické cysty	74
Cystické nádory	74
Cysty mäkkých tkanív tváre	74
Ranuly	74
Retenčné cysty	74
Cysty zo zvyškov žiabrových oblúkov	75
Cysty zo zvyškov ductus thyreoglossus	75
Dermoidné cysty	75
Úrazy v orofaciálnej oblasti (I. S a t k o)	76
Nádory v orofaciálnej oblasti (I. S a t k o)	79
Nádory ústnej dutiny	79
Prekancerózy	82
Leukoplakia	82
Lichen ruber planus	83
Nádory slinných žlaz	83
Čelustná ortopédia (A. B a c h r a t ý)	87
Vývinové odchýlky chrupu	87
Klasifikácia čelustnoortopedických odchýlok	89
Retrooklúzia s protrúziou	90
Retrooklúzia s retrúziou	91
Pravá progénia	91
Nútený progénny zhryz	91
Otvorený zhryz	92
Kompresia	93
Skrízený zhryz	94

Predčasné straty zubov	94
Spôsoby čeľustnoortopedickej terapie	94
Rázštepy (J. V a š k o)	99
Rázštepy I. skupiny	100
Rázštepy II. skupiny	101
Rázštepy III. skupiny	102
Spôsoby terapie rázštepov	102
Predprotetická chirurgická príprava (I. S a t k o)	105
Malé predprotetické výkony	105
Veľké predprotetické výkony	106
Stomatologická protetika (J. V a š k o)	107
Protetická liečba pri chorobách parodontu	109
Protetická liečba vrodených defektov — rázštepov	110
Protetická liečba získaných defektov	114
Intraorálna protetická liečba poresekčnými náhradami	114
Protetická liečba tvárovej oblasti epitézami	117
Implantológia v stomatológii a replantácie zubov (I. S a t k o)	120
Extrakcie zubov (D. S t a t e l o v á)	124
Indikácie extrakcií	124
Spôsoby extrakcií	124
Komplikácie súvisiace s extrakciou	125
Anestézia v stomatológii (D. S t a t e l o v á)	127
Miestna anestézia	127
Celková anestézia	128
Register	130